

Bestuurlijke Slagvaardigheid

Inleiding

H.J.M. van Rossum

De medische faculteiten zijn in de afgelopen vijftig jaar in een aantal opzichten veranderd. (Sub)specialisatie in onderzoek en gezondheidszorg veroorzaakte een toename van het aantal docenten met een factor 10 tot 15. Deze toename ging gepaard met een versnippering van de inhoud van het curriculum, omdat de curriculumtijd over steeds meer docenten werd verdeeld. Dit leidde tot het besef dat studenten niet alles meer konden weten en leren wat de gezamenlijke docenten beheersten. De opleiding werd in 1968 verkort van een zevenjarige opleiding tot huisarts tot een zesjarige opleiding tot basisarts. Het duurde echter tot 1994 vooraleer de faculteiten opnieuw definieerden wat voor arts ze wilden opleiden. In Raamplan 1994 werden de eindtermen voor de artsopleiding inhoudelijk beschreven en vervolgens aanvaard.

De bestuursvorm van universiteit en faculteit onderging in diezelfde periode enkele malen een wijziging en zal binnenkort weer gewijzigd worden. Van een organisatie waarin hoogleraren binnen disciplines op grond van duidelijke richtlijnen in het academisch statuut bepaalden hoeveel en wat er werd gedoceerd, werden de faculteiten gedemocratiseerd. Vakgroepen kregen het heft in handen. De verantwoordelijkheid voor inhoud en vorm van het onderwijs kwam bij deze structuren te liggen. Er was wel meer vrijheid gekomen om het programma in te richten naar eigen opvattingen. Experimenten met juniorco-assistent-schappen, Alco-schappen, geïntegreerde cursussen en het experiment 'Maastricht' waren mogelijk in dit veranderde kader. Toch bleef er een spanning tussen het geheel van het curriculum, waarvoor de faculteit verantwoordelijk was, en de onderdelen van het programma, die krachtig werden gestuurd vanuit de vakgroepen.

Thans is de Wet Modernisering Universitaire Bestuursvorm (MUB) in aantocht, die weer nieuwe mogelijkheden biedt. Het faculteitsbestuur krijgt meer bevoegdheden om de inhoud en vorm van de opleiding vast te stellen

en wordt ook verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opleiding.

Han Moll concludeerde in 1986 bij zijn afscheid dat faculteiten hun besluitvaardigheid ten aanzien van het onderwijsprogramma hebben verloren. Wanneer faculteiten al tot veranderingen besluiten, is het moeilijk deze echt te implementeren en vast te houden. (Zie hiervoor de tekst van zijn afscheidscollege, die elders in dit nummer van het BMO is weergegeven.)

Hoe liggen deze kwesties in de huidige tijd? Rond dit probleem zijn de volgende twee vragen geformuleerd:

1. Aan welke voorwaarden moet de facultaire organisatie voldoen om slagvaardig te kunnen opereren ten aanzien van curriculumwijzigingen?
2. Hoe moet een faculteit ervoor zorgen dat een eenmaal aanvaarde wijziging ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd en vastgehouden?

Prof. dr. H.J. Huisjes en prof. dr. Ph.J. Hoedemaeker is gevraagd antwoord te geven op deze vragen.